

Tuần 18

Tiết 72

Bài 5: ÔN TẬP CUỐI HỌC KÌ I

I. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

1. Kiến thức

Học sinh biết tổng hợp kiến thức đã học của bài học theo các dạng câu hỏi của từng nội dung bài học

2. Kỹ năng

Học sinh làm việc cá nhân, hoạt động nhóm để hoàn thành nhiệm vụ.

3. Thái độ

Yêu thích bộ môn

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

B. TỰ LUẬN

Bài 1. Những điểm giống nhau và khác nhau

Đặc điểm/Thể loại	Truyền thuyết	Cổ tích
Giống nhau	- Đều có yếu tố tưởng tượng kì ảo. - Có nhiều chi tiết giống nhau: sự ra đời thần kì, nhân vật chính có những tài năng phi thường.	
Khác nhau	Truyền thuyết kể về các nhân vật, sự kiện lịch sử và thể hiện cách đánh giá của nhân dân đối với những nhân vật, sự kiện lịch sử được kể.	Còn truyện cổ tích kể về cuộc đời của các loại nhân vật nhất định và thể hiện quan niệm, ước mơ của nhân dân về cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác.

Bài 2. Tóm tắt nội dung và ý nghĩa của từng bước quy trình viết: Gồm 4 bước

- Bước 1: Chuẩn bị trước khi viết

- + Hoạt động: xác định đề tài, thu thập tư liệu
- + Ý nghĩa: xác định đúng yêu cầu, mục đích của đề và chuẩn bị tư liệu cho bài viết.

- Bước 2: Tìm ý, lập dàn ý

- + Hoạt động: tìm ý, ghi lại ý tưởng, nên miêu tả theo trình tự nào, lập dàn ý theo bố cục ba phần
- + Ý nghĩa: xác định được nội dung và bố cục bài văn cần viết.

- Bước 3: Viết bài

- + Hoạt động: Lần lượt viết theo bố cục ba phần, thân bài nên viết thành hai hoặc ba đoạn văn.
- + Ý nghĩa: Chú ý cách trình bày khoa học và nội dung đầy đủ chưa?

- Bước 4: Xem lại, chỉnh sửa và rút kinh nghiệm

- + Hoạt động: tự kiểm tra, xem xét và điều chỉnh bài viết, soát lỗi chính tả, dùng từ ngữ, viết câu.
- + Ý nghĩa: bước này nhằm kiểm tra nội dung bài làm đã hoàn chỉnh chưa.

Bài 3. Dùng mẫu sơ đồ (SGK/tr 133) để chỉ ra điểm giống nhau và khác nhau giữa kiểu bài kể lại một truyện cổ tích với kiểu bài kể lại một trải nghiệm của bản thân:

Giống nhau:

- Hai dạng bài này đều trình bày lại các sự việc theo trình tự hợp lí .
- Bài văn đảm bảo bố cục 3 phần: mở bài, thân bài, kết bài

Khác nhau:

- Kiểu bài kể lại truyện cổ tích: người kể dùng ngôi thứ ba, trong truyện kể được các sự việc quan trọng, đặc biệt là yếu tố hoang đường, kì ảo.
- Kiểu bài kể lại trải nghiệm bản thân: người kể dùng ngôi thứ nhất để kể, nêu ý nghĩa của trải nghiệm đối với bản thân. Kết hợp giữa kể và tả.

Bài 4. Dùng sơ đồ (SGK/tr 133) để chỉ ra điểm giống và khác nhau giữa ẩn dụ và hoán dụ?

- Giống nhau:

- + Đều gọi tên sự vật hiện tượng khái niệm này bằng tên sự vật hiện tượng khái niệm khác.
- + Về mặt hình thức hoán dụ giống ẩn dụ ở chỗ chỉ có một vế (vế biểu hiện), còn vế kia(vế được biểu hiện) bị che lấp đi.

- Khác nhau:

- + Ẩn dụ: Giữa 2 sự vật, hiện tượng trong phép ẩn dụ có quan hệ tương đồng.
Cụ thể: Tương đồng về hình thức, về cách thức, phẩm chất, về chuyển đổi cảm giác. Chức năng chủ yếu của ẩn dụ là biểu cảm.
- + Hoán dụ: Giữa 2 sự vật, hiện tượng trong phép hoán dụ có quan hệ gần gũi (tương cận).
Cụ thể: Lấy một bộ phận để chỉ toàn thể, lấy vật chứa đựng để gọi vật bị chứa đựng, lấy dấu hiệu của sự vật để gọi sự vật, lấy cái cụ thể để gọi cái trừu tượng. Chức năng chủ yếu của hoán dụ là nhận thức.

III. BÀI GHI

Tuần 18

B. TỰ LUẬN**Bài 1. Những điểm giống nhau và khác nhau**

Đặc điểm/Thể loại	Truyện thuyết	Cổ tích
Giống nhau	<ul style="list-style-type: none"> - Đều có yếu tố tưởng tượng kì ảo. - Có nhiều chi tiết giống nhau: sự ra đời thần kì, nhân vật chính có những tài năng phi thường. 	
Khác nhau	Truyện thuyết kể về các nhân vật, sự kiện lịch sử và thể hiện cách đánh giá của nhân dân đối với những nhân vật, sự kiện lịch sử được kể.	Còn truyện cổ tích kể về cuộc đời của các loại nhân vật nhất định và thể hiện quan niệm, ước mơ của nhân dân về cuộc đấu tranh giữa cái thiện và cái ác.

Bài 2. Tóm tắt nội dung và ý nghĩa của từng bước quy trình viết: Gồm 4 bước

- Bước 1: Chuẩn bị trước khi viết
- Bước 2: Tìm ý, lập dàn ý
- Bước 3: Viết bài
- Bước 4: Xem lại, chỉnh sửa và rút kinh nghiệm

Bài 3. Dùng mẫu sơ đồ (SGK/tr 133) để chỉ ra điểm giống nhau và khác nhau giữa kiểu bài kể lại một truyện cổ tích với kiểu bài kể lại một trải nghiệm của bản thân:**Giống nhau:**

- Hai dạng bài này đều trình bày lại các sự việc theo trình tự hợp lí .
- Bài văn đảm bảo bố cục 3 phần: mở bài, thân bài, kết bài

Khác nhau:

- Kiểu bài kể lại truyện cổ tích: người kể dùng ngôi thứ ba, trong truyện kể được các sự việc quan trọng, đặc biệt là yếu tố hoang đường, kì ảo.
- Kiểu bài kể lại trải nghiệm bản thân: người kể dùng ngôi thứ nhất để kể, nêu ý nghĩa của trải nghiệm đối với bản thân. Kết hợp giữa kể và tả.

Bài 4. Dùng sơ đồ (SGK/tr 133) để chỉ ra điểm giống và khác nhau giữa ẩn dụ và hoán dụ?**Giống nhau:**

- + Đều gọi tên sự vật hiện tượng khái niệm này bằng tên sự vật hiện tượng khái niệm khác.

+ Về mặt hình thức hoán dụ giống ẩn dụ ở chỗ chỉ có một vế (vế biểu hiện), còn vế kia (vế được biểu hiện) bị che lấp đi.

- Khác nhau:

+ Ẩn dụ: Giữa 2 sự vật, hiện tượng trong phép ẩn dụ có quan hệ tương đồng.

Cụ thể: Tương đồng về hình thức, về cách thức, phẩm chất, về chuyển đổi cảm giác. Chức năng chủ yếu của ẩn dụ là biểu cảm.

+ Hoán dụ: Giữa 2 sự vật, hiện tượng trong phép hoán dụ có quan hệ gần gũi (tương cận).

Cụ thể: Lấy một bộ phận để chỉ toàn thể, lấy vật chứa đựng để gọi vật bị chứa đựng, lấy dấu hiệu của sự vật để gọi sự vật, lấy cái cụ thể để gọi cái trừu tượng. Chức năng chủ yếu của hoán dụ là nhận thức.

***Dặn dò:**

- Các em hoàn tất bài tập

- Chuẩn bị: Kiểm tra học kì I